

SALWADOR



1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	21,0 tys. km ²
Populacja:	6,5 mln (2020)
Skład etniczny:	Metysi 86%, biali 13%, Indianie 0,2% (głównie Lenca, Kakawira, Nahua-Pipil), murzyni 0,1%, inni 0,7%
Podział administracyjny:	14 departamentów
Religia:	Katolicy 50%, różne denominacje protestanckie 36%, inne 2%, bezwyznaniowcy 12%
Stolica:	San Salvador – ca 1,1 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	San Miguel (ca 600 tys. mieszkańców), Santa Ana (ca 300 tys. mieszkańców), Zacatecoluca (ca 60 tys. mieszkańców)
Język urzędowy:	Hiszpański; część ludności indiańskiej posługuje się językiem nawat.
Waluta:	Dolar USA
Główne bogactwa naturalne:	Energia wodna, energia geotermiczna, ropa naftowa, złoto, srebro, ziemia uprawna.
Główne gałęzie przemysłu:	Przemysł tekstylny – odzieżowy, przetwórstwo żywności, produkcja napojów, przemysł petrochemiczny, chemiczny, produkcja nawozów, meblarski, metalowy
Główne produkty rolne:	Kawa, trzcina cukrowa, kukurydza, ryż, fasola, rzepak, bawełna, sorgo, wołowina, nabiał, ryby i skorupiaki
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Nayib Armando Bukele Ortem
Minister Gospodarki:	María Luisa Hayem Brevé
Ambasador Salvadoru w Polsce:	Florenca Eugenia Vilanova de von Oehsen (Ambasador Salvadoru w Niemczech)
Ambasador RP w Salvadorze:	Leszek Biały (Ambasador RP w Panamie)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2024

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2019)

PKB (ceny bieżące) :	26,1 mld US\$
PKB per capita:	4,058 US\$
Wzrost PKB (ceny stałe 2010):	2,5%
Struktura PKB:	Rolnictwo 5,2%, przemysł 28%, usługi 66,8%
Dług publiczny:	73,3% PKB
Inflacja:	0,1%
Bezrobocie:	4,2%
Poziom korupcji:	34 (poziom Kazachstanu, Nepalu, Filipin, Eswatini - d. Suazi i Zambii)
Eksport:	4,8 mld US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Gwatemala, Honduras, Nikaragua, Kostaryka, Panama, Dominikana, Meksyk
Główne towary w eksporcie:	Odzież, cukier, papier, napoje, farmaceutyki, produkty przetwarzania ropy, art. rolno – spożywcze, kawa.
Import:	11,3 mld US\$
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Gwatemala, Chiny, Meksyk, Honduras, Panama, Nikaragua, Kostaryka.
Główne towary w imporcie:	Paliwa, farmaceutyki, aparaty telefoniczne, samochody, energia elektryczna, kukurydza, art. Rolno – spożywcze
Inwestycje zagraniczne:	662 mln US\$
Inwestycje salvadorskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Salwadoru

Trwająca ponad 12 lat do 1992 r. wojna domowa miała dewastujący wpływ na gospodarkę kraju, a przede wszystkim na dominujące wówczas rolnictwo, które dodatkowo było i nadal jest znacznej mierze narażone na niekorzystne zjawiska klimatyczne, zwłaszcza trzęsienia ziemi i huragany oraz na wahania cen na rynkach światowych.

Po zakończeniu konfliktu kraj przyjął strategię pogłębienia prywatyzacji kraju, silniejszego włączenia kraju do współpracy z zagranicą poprzez ograniczenie protekcjonizmu, otwarcie na inwestycje zagraniczne i dostosowanie regulacji prawnych do standardów międzynarodowych. Ta strategia była i jest nadal konsekwentnie realizowana. Szeroki plan prywatyzacji objął m.in. telekomunikację, energetykę, bankowość i fundusze emerytalne. Dokonano także redukcji ceł importowych, zlikwidowano kontrolę cen i poprawiono ochronę praw własności intelektualnej. Od 2001 r. gospodarka Salwadoru jest całkowicie zdolaryzowana. Salwador również aktywnie uczestniczy w rozszerzaniu regionalnej integracji ekonomicznej poprzez uczestnictwo w licznych regionalnych i ponadregionalnych inicjatywach gospodarczych. Efektem tej polityki jest stały i umiarkowany rozwój kraju.

Duże znaczenie (większe niż w innych państwach regionu) dla rozwoju kraju mają przekazy walutowe od emigrantów, zwłaszcza z USA. W 2019 r. wyniosły one 5,7 mld US\$ (przy poziomie eksportu 4,8 mld US\$). Są one źródłem utrzymania dla blisko 25% ludności Salwadoru. Warto wspomnieć, że w USA mieszka blisko 2,8 mln Salwadorczyków, co stanowi blisko 0,8% populacji tego państwa.

Podobnie jak w innych państwach regionu, obserwuje się stopniowe odchodzenie od rolnictwa na rzecz rozwoju usług i przemysłu z uwagi na słabe możliwości eksportowe, niską kulturę gospodarki rolnej oraz zależność od katastrof naturalnych i wahań cen na rynkach światowych. Jest to kierunek popierany przez kolejne rządy.

Podstawą produkcji przemysłowej są nadal słabo zaawansowane technologicznie sektory tekstylny – odzieżowy i montażowo – przetwórczy; pozostałe gałęzie przemysłu to produkcja napojów, cementu i wyrobów plastikowych oraz przetwórstwo żywności. W przeciwieństwie do innych państw Salwador oficjalnie zrezygnował z rozwoju górnictwa. Jest to jedyny jak dotąd kraj na świecie, który

oficjalnie zamknął kopalnie odkrywkowe, przede wszystkim złota, z uwagi na dewastacyjne następstwa eksploatacji takich kopalń.

Sektor rolny to głównie tradycyjne płody, a zwłaszcza kawa, trzcina cukrowa, kukurydza, ryż i fasola; w ostatnich latach rozwinęła się również produkcja mrożonek i owoców.

W sektorze usług główną rolę odgrywają handel, transport i komunikacja, turystyka oraz usługi finansowe. Podobnie jak w innych państwach środkowoamerykańskich, Salwador wspiera rozwój specjalnych stref ekonomicznych, których zadaniem jest rozwój produkcji i eksportu.

Najpoważniejszymi wyzwaniem dla Salwadoru (pomijając fenomeny naturalne) jest nadal wysoka przestępczość, silna korupcja oraz niski poziom życia. Jak dotychczas największe sukcesy w sprostaniu tym wyzwaniom Salwador osiągnął w zmniejszeniu poziomu ubóstwa z ponad 60% do 30%. Duże znaczenie w tym zakresie miała pomoc w wysokości 461 mln US\$ udzielona przez rządową organizację z USA Millennium Challenge Corporation przeznaczona na inwestycje w edukację, usługi publiczne, rozwój przedsiębiorczości i infrastruktury transportowej. Pomoc trafiła na północ kraju, która stanowiła główną strefę konfliktu w czasie wojny domowej.

Pomimo utrzymania dyscypliny fiskalnej i finansowej, problemem Salwadoru jest także wysoki i rosnący poziom długu publicznego.

4. Stan prawno – traktatowy

Salwador jest członkiem następujących międzynarodowych porozumień i organizacji o charakterze gospodarczym: BCIE, CACM, G-11, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICC, ICRM, IDA, IFC, ILO, MFW, IMO, IOM, ISO (korespondent), ITSO, ITUC, LAES, LAIA (obserwator), MIGA, OPA, SICA, ONZ, WCO, WFTU, WIPO, WTO.

Jako sygnatariusz Środkowoamerykańskiego Wspólnego Rynku (Mercado Común Centroamericano /Central American Common Market – MCCA/CACM) tworzy unię celną z Gwatemalą, Hondurasem, Kostaryką, Nikaraguą i Panamą. Obowiązuje także wielostronna umowa pomiędzy tzw. Północnym Trójkątem (Honduras, Salwador oraz Gwatemala) i Kolumbią. Salwador – jako członek MCCA/CACM jest także sygnatariuszem Umowy Stowarzyszeniowej z UE. Pomimo niedokończonego jeszcze procesu ratyfikacji, jest ona tymczasowo stosowana od 2013r. Do czasu pełnego wejścia w życie Umowy Stowarzyszeniowej UE-Ameryka Środkowa, kształt stosunkom Salwadoru z UE nadaje Umowa ramowa o współpracy gospodarczej między UE i Ameryką Środkową z 1993 r.

Salwador posiada układy o wolnym handlu z Meksykiem, Tajwanem, Koreą Płd., Chile, Kubą, Ekwadorem i Wenezuelą.

Polska nie ma podpisanych oddzielnych dwustronnych umów gospodarczych z Salwadorem.

5. Dostęp do rynku

Prowadzona polityka gospodarcza doprowadziła do ustanowienia procedur i przepisów zgodnych ze stosowanymi w powszechnie akceptowanym obrocie międzynarodowym. Jednak rozbudowana biurokracja, korupcja i opieszałość urzędników państwowych, przypadki arbitralnych decyzji celnych, stosowanie cel zaporowych na produkty takie jak m.in. odzież, papierosy, alkohole, mięso i wędliny oraz produkty mleczne, skomplikowane procedury sanitarne dotyczące produktów pochodzenia zwierzęcego, brak respektowania praw własności intelektualnej oraz zaniedbana infrastruktura publiczna są najważniejszymi problemami w praktyce współpracy gospodarczej z Salwadorem.

Zabroniony jest wwóz do Salwadoru pojazdów samochodowych przekraczających określony wiek (w zależności od typu pojazdu), publikacji, oznak i innych produktów godzących w polityczny, społeczny i ekonomiczny porządek państwa, pornografii, środków poronnych, wyposażenia do gier hazardowych, opium, leków zawierających efedrynę bądź pseudoefedrynę, produktów chemicznych zagrażających warstwie ozonowej, niektórych pestycydów, używanych pojemników do gazu LPG, broni i artykułów o podobnej charakterystyce i działaniu, maszyn i narzędzi do wyrobu monet, żetonów, niektórych srebrnych monet. Zakaz może być zawieszony przez właściwy organ rządowy.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Ustawodawstwo krajowe zezwala na inwestycje zagraniczne w większości sektorów gospodarki oraz zapewnia traktowanie narodowe inwestorom z innych państw. Tym niemniej, istnieją ograniczenia inwestycyjne dot. działalności przemysłowej i handlowej na małą skalę. Ponadto istnieją ograniczenia w inwestowaniu w grunta wiejskie, które nie mogą być własnością zagranicznych osób fizycznych i prawnych (w tym oddziału zagranicznej osoby prawnej), chyba że na zasadzie wzajemności taka możliwość jest udzielona za granicą dla obywateli Salwadoru (i innych państw środkowoamerykańskich), ale i w takim przypadku jest ona ograniczona do 250 ha. Salwador również posiada wymóg obywatelstwa 75 % (Ameryka Środkowa) dla zakładów ubezpieczeń oraz wymóg własności 50 % (Ameryka Środkowa) w odniesieniu do banków, chyba że te instytucje finansowe zostały zatwierdzone przez uznany na szczeblu międzynarodowym podmiot zajmujący się klasyfikacją ryzyka.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - salwadorska

a. Współpraca handlowa

Wg danych GUS, eksport Polski do Salwadoru w 2019 r. wyniósł 3,2 mln US\$, natomiast wg salwadorskich danych importowych – 5,2 mln US\$. Import Polski z Salwadoru w 2019 r. wg danych GUS wyniósł 1,9 mln US\$, natomiast wg tamtejszych danych eksportowych zaledwie 88 tys. US\$. Różnice w tych liczbach wskazują na poziom handlu pośredniego via kraje trzecie.

Wg danych GUS, Honduras jest 163 odbiorcą naszego eksportu, ze statystycznie zerowym udziałem oraz 141 dostawcą polskiego importu także ze statystycznie zerowym udziałem. Wg danych salwadorskich Polska jest 78 odbiorcą eksportu tego kraju ze statystycznie zerowym udziałem i 49 dostawcą importu z udziałem 0,1%.

Główne towary w eksporcie: przetwory dla niemowląt, produkty chemiczne, artykuły tekstylno – odzieżowe, opony, papier, maszyny piekarnicze, części do silników spalinowych, maszyny dla przemysłu chemicznego, maszyny dla przemysłu spożywczego, urządzenia medyczne, artykuły rolno – spożywcze.

Główne towary w imporcie: aparatura elektryczna, artykuły tekstylno – odzieżowe, kawa.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Salwadorze i o salwadorskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie maszyn i urządzeń, w tym dla przemysłu spożywczego i tekstylno – odzieżowego, motoryzacji (części, akcesoria samochodowe, lakiery, odświeżacze powietrza), sprzętu rolniczego/samolotów do fumigacji pól, dronów, nawozów, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), przetworzonej żywności, farmaceutyków/biotechnologii, technologii przemysłowej, produktów chemicznych, urządzeń medycznych. wyrobów rzemiosła (artykuły dekoracyjne/ wyposażenia wnętrz, galanteria skórzana, ceramika, biżuteria z bursztynu etc.), tworzenie klastrów innowacyjnych/ ICT, green economy (zwłaszcza oczyszczalnie wody, fotowoltaika, urządzenia dla energetyki z OZE).

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to ochrona środowiska, oczyszczalnie wody, energetyka OZE, przetwórstwo żywności, przemysł lekki, przemysł tekstylno – odzieżowy oraz usługi finansowe i informatyczne.